Četrdeset koristi od namaza u džematu

[Bosanski]

أربعون فائدة من فوائد صلاة الجماعة

[اللغة البوسنية]

Musned ibn Muhsin el Kahtani

مسند بن محسن القحطاني

Prevod: Ebu Usama el Džeziri

ترجمة: أبو أسامة الجزيري

Pomoćni ured za dawu - Riyadh

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة بمدينة الرياض

2008 -1429

islamhouse.com

RIJEČ AUTORA

Zahvala pripada Allahu, Njega hvalimo, pomoć od Njega tražimo, oprost od Njega molimo i Njemu se kajemo. Kod Allaha utočište tražimo od našeg zla i zla naših loših djela. Koga Allah uputi, niko ga u zabludu ne može odvesti, a koga u zabludi učini niko ga na pravi put ne može izvesti. Svjedočim da nema boga osim Allaha koji nema ortaka i svjedočim da je Muhammed Njegov rob i Poslanik. Neka je Allahov salavat i selam na njega, njegovu porodicu i ashabe.

Ovo je sažeta studija o vrijednostima i koristima namaza u džematu, u kojoj sam, uz Allahovu pomoć, sakupio četrdeset koristi i neka je na tome zahvala Allahu. Glavni izvor za ovu studiju bila mi je Allahova Knjiga i sunnet Njegova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. To zbog toga, što su oni dovoljni za dokazivanje, i želja mi je da ne duljim kao i da se olakša njeno korištenje.

Na pisanje su me navele neke činjenice, od kojih su:

1. Ono što sam vidio u nekim islamskim zemljama, da se ne vodi računa o namazu u džematu, čak i od strane daija (onih koji se bave pozivanjem u Allahovu vjeru).

2. Što sam primijetio na sebi i nekoj od svoje braće muslimana, da nas Allah uputi, odustajanje od ovog veličanstvenog ibadeta pod izgovorom prezauzetosti i pomanjkanja slobodnog vremena, pa neka je Allah subhanehu ve te'ala na pomoći.

Važno upozorenje:

Cilj ovog ibadeta (namaza u džematu) je, kao što je i ostalim ibadetima, pokoravanje Uzvišenom Allahu, izvršavajući Njegove naredbe i kloneći se Njegovih zabrana. Nabrojali smo ove koristi podstičući i hrabreći one koji se trude da izvršavaju naredbe i zastrašujući i upozoravajući one koji su lijeni u tome. Od Allaha, subhanehu ve te'ala molimo pomoć i potporu i da učini naša djela čistim i iskrenim u ime Njega.

Napisao: Ebu Abdullah Musned El-Kahtani

PRVA KORIST: POKORAVANJE ALLAHOVOJ NAREDBI

U zajedničkom obavljanju namaza je izvršavanje naredbe od strane Allahovih, subhanehu ve te'ala robova vjernika.

Uzvišeni kaže: "Namaz klanjajte i zekat dajite i ruku' činite zajedno sa onima koji čine ruku'." Bekare 43 (Ruku' je klanjanje Uzvišenom Allahu u namazu čime se aludira na cijeli namaz kao što se ističe vrijednost i čast onih koji su u tom položaju. (pr. rec.)) Ibn Kesir u tumačenju ovog ajeta kaže: "Budite s vjernicima u najboljim im poslovima, a naročito u najpotpunijem - namazu. Mnogi učenjaci ovim ajetom dokazuju obavezu klanjanja namaza u džematu."[1]

Upozorenje: Ibnul Kajjim u svojoj knjizi "Namaz" na str 114. kaže: "Ako se kaže: Ovo se suprostavlja riječima Uzvišenog: "O Merjema, budi poslušna svome Gospodaru i licem na tle padaj i sa onima koji molitvu obavljaju i ti obavljaj." Ali Imran 43, a žena nije obavezna prisustvovati u džematu, reći će se: Ajet ne obavezuje svaku ženu, nego je Merjemi zbog njene izuzetnosti, to naređeno, za razliku od riječi Uzvišenog: "Molitvu obavljajte i zekat dajite i zajedno sa onima koji namaz obavljaju i vi obavljajte!" Merjema je imala osobenosti koje nemaju druge žene. Njena majka ju je zavjetovala na službu Allahu i robovanje Njemu te vezanost za mesdžid koji nije napuštala. Naređeno joj je da klanja namaz sa onima koji dolaze u mesdžid..."

DRUGA KORIST: POTVRDA IMANA (VJEROVANJA)

Namaz u džematu je nabitnije i najjače sredstvo za podizanje Allahovih subhanehu ve te'ala kuća (džamija) i da nije namaza u džematu, nestale bi i džamije. Allah, dželle šanuhu, potvrđuje iman onima koji grade džamije i kaže da su oni od Allaha upućeni na pravi put i da su spašeni.

Uzvišeni kaže: "Allahove džamije održavaju oni koji u Allaha i u onaj svijet vjeruju i koji namaz obavljaju i zekat daju i koji se nikoga osim Allaha ne boje, oni su, nadamo se, na pravom putu." Tevbe 18[2]

TREĆA KORIST: ALLAHOVA GARANCIJA I VELIKA BLAGODAT

Zajednički namaz je jedan od uzroka spominjanja i veličanja Allaha subhanehu ve te'ala u džamijama. Uzvišeni Allah je taj čin pohvalio kao i one koji to obavljaju te ih opisao da su oni ljudi i da ih kupovina i prodaja ne ometa da Allaha spominju, namaz obavljaju i zekat daju. Potvrdio im je iman i strahopoštovanje koje imaju prema Njemu. Potom je

[1] Pogledaj tefsir Ibnu Kesira, 1/90 i tefsir Ibnu Sa'dija, 1/44, tefsir Kurtubija, 1/348 i Kitabus-salati od Ibnul-Kajjima, str. 113.
[2] Pogledaj tefsir Ibnu Kesira, 2/376, tefsir Kurtubija, 8/90 i tefsir Taberija, 6/335.

Uzvišeni rekao da se njihova dobra djela primaju, a da se prelazi preko njihovih hrđavih postupaka, uz druge blagodati kojima ih Allah obasipa.[3]

Uzvišeni kaže: "U džamijama koje se voljom Njegovom podižu i u kojima se spominje Njegovo ime - hvale Njega, ujutro i naveče, ljudi koje kupovina i prodaja ne ometaju da Allaha spominju i koji namaz obavljaju i zekat udjeljuju i koji strepe od Dana u kojem će srca i pogledi biti uznemireni, da bi ih Allah lijepom nagradom za djela njihova nagradio i da bi im od dobrote Njegove i više dao. A Allah daje kome hoće, bez računa." Nur 36-38

ČETVRTA KORIST: POŠTIVANJE I POTVRDA ONOGA ŠTO JE UZVIŠENI ALLAH I NJEGOV POSLANIK, sallallahu alejhi ve sellem, UZDIGAO I POTVRDIO

Zajednički namaz ima veliku važnost i ulogu, jer nije propisan samo u uobičajenim uslovima nego je naređen i u uslovima straha.

Uzvišeni kaže: "Kada ti budeš među njima i odlučiš da uspostaviš namaz, neka jedni s tobom namaz obavljaju i neka svoje oružje uzmu, i dok budu na sedždi, neka drugi budu iza vas, a onda neka dođu oni koji još nisu obavili namaz, pa neka i oni klanjaju s tobom, ali neka drže oružje svoje i budite oprezni..." Nisa’ 102

Također je i Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, potvrdio i naredio zajednički namaz i nikome nije dozvolio da ga ostavlja kao što ćemo to, uz Allahovu pomoć, kroz hadis objasniti.

Neki slijepac je došao Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, tražeći dozvolu za nedolaženje u džemat. Rekao je da mu je kuća daleko i da nema vodiča, a na putu ima divljih zvijeri, te je spomenuo još opravdanja. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ga je upitao: "Čuješ li ezan?" On odgovori: "Da" Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: "Odazovi se!" a u drugoj predaji stoji: "Ne nalazim za tebe opravdanje."[4]

PETA KORIST: POKORAVANJE POSLANIKOVOJ, sallallahu alejhi ve sellem, NAREDBI

U zajedničkom namazu je pokoravanje Poslanikovom, sallallahu alejhi ve sellem, naređenju i slijeđenje njegova sunneta uspostavljenog riječima i djelom. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je naredio zajedničko obavljanje namaza i pristupanje džematu.

---

[3] Pogledaj tefsir Ibnu Kesira, 3/323 i Kurtubija, 12/264.
[4] "Muhtesar Sahih Muslim", hadis br. 321 a druga predaja u "Sahih Sunen Ebi Davud", hadis br. 516.

Od toga su njegovi hadisi: "Ko čuje ezan a ne odazove mu se nema namaza osim uz opravdan razlog." (Pogledaj "Sahihul-džami’" 6300) I njegove riječi: "Ako imaju trojica, neka ih jedan predvodi, a preči je da predvodi onaj koji zna najviše iz Kur’ana."[5]

ŠESTA KORIST: SPAS SLIJEĐENJEM POSLANIKA, sallallahu alejhi ve sellem

Slijeđenje Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u ovom veličanstvenom ibadetu (zajedničkom namazu) i u ostalim ibadetima je uzrok upute, Allahove subhanehu ve te'ala ljubavi i praštanja grijeha i uzrok zaštite od vatre i ulaska u Džennet.

Uzvišeni kaže: "Pa ako mu budete poslušni, bit ćete na pravom putu." Nur 54

I kaže: "Reci: "Ako Allaha volite, mene slijedite, i vas će Allah voljeti i grijehe vam oprostiti!" - A Allah prašta i samilostan je." Ali Imran 31

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: "Čitav moj ummet će ući u Džennet osim onog koji to odbije. Ko mi se pokorava, ući će u Džennet, a ko mi je nepokoran taj je odbio."[6]

SEDMA KORIST: JEDAN OD NAJVELIČANSTVENIJIH ISLAMSKIH CILJEVA

Uopće, zajednica (džemat) je najveličanstveniji princip Islama. Mnogi izvorni tekstovi podstiču na džemat i pridržavanje džemata, a upozoravaju na rascijepljenost i udaljavanje od zajednice muslimana.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: "Allahova pomoć je uz zajednicu."[7] I još kaže: "Zajednica je milost, a nesloga je kazna."[8]

Tako su i mnogi drugi ibadeti propisani u džematu da bi se ovaj princip ukorijenio u dušama muslimana, kao što je slučaj sa hadždžom, postom, džuma-namazom, bajram-namazima, teravijama...

OSMA KORIST: VELIČANJE I JAVNO IZVRŠAVANJE ALLAHOVA PROPISA

U zajedničkom namazu je uzdizanje najveličanstvenijeg islamskog propisa,- propisa namaza. Allah za one koji veličaju Njegove propise kaže: "Eto tako! Pa ko poštiva Allahove propise to je znak čestita srca." Hadždž 32

---

[5] Hadis bilježi Muslim, "Šerhun-Nevevi", 5/172.
[6] Hadis bilježi El-Buhari, "Fethul-Bari", 13/249.
[7] Et-Tirmizi, "Sahih Sunen", hadis br. 1760.
[8] "Sahih Et-Tergib vet-Terhib", hadis br. 966.

DEVETA KORIST: OD PRAKSE PRAVOG PUTA I UPUTE (SUNENUL-HUDA)

Zajednički namaz je jedan od puteva upute kojim nas je podučio Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, a njegovo ostavljanje je zabluda i licemjerje.

Abdullah ibn Mes’ud, radijallahu anhu, kaže: "Koga veseli da se sutra sa Allahom sretne kao musliman, neka vodi računa o ovim namazima na koje se poziva. Allah je vašem Poslaniku propisao uputu i njene zakone, a vi, ako bi klanjali u svojim kućama kao ovaj neposlušnik u svojoj kući, napustili biste sunnet svog Poslanika, a ako biste ostavili sunnet svog Poslanika, zalutali biste. Koji god čovjek upotpuni svoj abdest, a potom se uputi u jednu od džamija, Allah mu za svaki korak upiše dobro djelo, uzdigne ga za stepen i tim korakom mu izbriše jedan od grijeha. U moje vrijeme je od njega (zajedničkog namaza) odustajao samo licemjer, čije je licemjerstvo bilo općepoznato. Čovjek je bivao unešen među dvojicom dok ne stane u saff." A u drugoj predaji stoji: "Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nas je podučavao sunnetskim uputama, a jedna od njih je namaz u džamiji iz koje se uči ezan."[9]

DESETA KORIST: VRIJEDNIJI OD POJEDINAČNOG NAMAZA

Zajednički namaz je vrijedniji od pojedinačnog za dvadeset i sedam stepeni, a u nekim predajama stoji da je vrijedniji za dvadeset i pet stepeni.

Poslanik sallallahu alejhi ve sellem kaže: "Zajednički namaz nadmašuje pojedinačni za dvadeset i pet stepeni."[10]

Učenjaci su uskladili dvije predaje te su pojasnili uzroke koji dovode do spomenutih stepena.

JEDANAESTA KORIST: KOD ALLAHA BOLJI OD NAMAZA POJEDINCA

Zajednički namaz, makar klanjača bilo i malo, je bolji kod Allaha od namaza pojedinca makar ih bilo i puno (svako za sebe, ponaosob).

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: "Namaz dvojice, u kome jedan predvodi drugog, kod Allaha je bolji od namaza četvorice koji klanjaju sami za sebe. Namaz četvorice koje predvodi jedan je vrijedniji kod Allaha, od namaza osmorice koji klanjaju ponaosob, a namaz osmorice koje predvodi jedan čovjek je bolji kod Allaha od namaza stotine koji ponaosob klanjaju."[11]

---

[9] Hadis bilježi Muslim, "Šerhun-Nevevi", 5/156.
[10] Hadis bilježi Buharija, "Fethul-Bari", 2/131.
[11] Pogledaj "Sahihul-džami'", hadis br. 3836.

DVANAESTA KORIST: ZAŠTITA OD ŠEJTANA

Zajednički namaz, uz Allahovu pomoć, štiti muslimana od njegovog trajnog neprijatelja koji ne miruje niti posustaje i sprječava ga da savlada čovjeka.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: "Nema trojice u jednom selu ili u pustoši koji ne oforme džemat za namaz, a da šejtan nije njima zavladao. Drži se džemata (zajednice), jer vuk jede odlutalu ovcu."[12]

TRINAESTA KORIST: UDALJAVANJE OD OPONAŠANJA MUNAFIKA

Zajednički namaz i ustrajnost u tome, udaljava muslimana od oponašanja munafika, kojima je Allah zaprijetio najdubljim džehennemskim provalijama, da nas Allah sačuva.

Najpoznatije njihovo svojstvo je izbjegavanje zajedničkog namaza, naročito jacije i sabaha.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: "Nema namaza koji je munaficima teži od sabaha i jacije, a da znaju koja je u njima korist, prisustvovali bi im makar i pužući dolazili."[13]

Već smo naveli riječi Abdullaha ibn Mes'uda radijallahu anhu: "A u moje vrijeme od džemata je odstupao samo munafik čije je licemjerje bilo općepoznato."[14] (Pogledaj devetu korist)

ČETRNAESTA KORIST: JEDAN OD UZROKA OPROSTA GRIJEHA

Zajednički namaz je jedan od uzroka oprosta grijeha.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nam kaže: "Kada imam kaže "gajril magdubi alejhim veleddallin" (a ne na put onih na koje je pala srdžba, niti onih koji su zalutali) - recite Amin! Onome čiji se izgovor poklopi s izgovorom meleka, biće oprošteni grijesi."[15]

I kaže: "Kada imam kaže: "Semi' Allahu limen hamideh" (Allah čuo onoga ko Ga hvali) - recite: "Allahumme Rabbena lekel hamd" (Gospodaru naš, Tebi hvala). Onom čiji se izgovor poklopi s izgovorom meleka, biće oprošteni prijašnji grijesi."[16]

---

[12] Pogledaj "Sahihul-džami'", hadis br. 5701.
[13] Muttefekun 'alejhi, pogledaj "El-Lu'lu' vel-merdžan", hadis br. 383.
[14] (Pogledaj devetu korist).
[15] Muttefekun 'alejhi, "El-Lu'lu' vel-merdžan", hadis br. 231.
[16] Muttefekun 'alejhi, "El-Lu'lu' vel-merdžan", hadis br. 229.

I kaže: "Ko uzme abdest za namaz i upotpuni ga, a potom krene da obavi propisani namaz, klanja ga sa ljudima, u džematu ili u džamiji, Allah će mu oprostiti grijehe."[17]

PETNAESTA KORIST: UZROK DA SE ALLAH PONOSI

Od svojstava našeg Gospodara je i Ponos, a uzrok tome je, između ostalog i zajednički namaz.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: "Allah se diči zajedničkim namazom."[18]

Prethodnici (selef) se slažu da je Allah Uznosit. To smo dužni prihvatiti bez iskrivljavanja, negiranja, prispodobljavanja i poređenja. To je Dika dostojna Allaha Uzvišenog.

ŠESNAESTA KORIST: VELIKA NAGRADA ZA PJEŠAČENJE DO DŽEMATA

Zajednički namaz navodi muslimana da ide u džamiju i u većini slučajeva, pješači praveći mnoge korake. U tome je velika nagrada i dobro, koje zna samo Allah subhanehu ve te'ala.

Navedeni su mnogi hadisi Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, o vrijednosti dolaska u džamiju i pješačenja. Od toga su riječi Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem: "Ko se abdesti za namaz i upotpuni abdest, potom ode u džamiju i klanja s ljudima propisani namaz, ili u džematu ili u džamiji, Allah će mu oprostiti grijehe."[19]

U oba "Sahiha" se bilježi: "Najveću nagradu za namaz imaju oni koji su najdalje pješačili. Onaj ko čeka namaz da bi ga klanjao za imamom ima veću nagradu od onoga koji ga klanja pa zaspe."

I kaže: "Hoćete li da vam kažem čime Allah briše grijehe i uzdiže stepene? Upotpunjavanjem abdesta u vrijeme kad nam se mrsko abdestiti (kao što je žestoka hladnoća itd.), puno koraka do džamije, čekanje namaza poslije namaza, to vam je bdijenje (ribat)."[20]

I kaže: "Ko porani u džamiju i okasni iz nje, Allah mu za svaki izlazak ili povratak pripremi mjesto u džennetu."[21]

---

[17] Muslim, "Muhtesar Muslim", hadis br. 132.
[18] Pogledaj "Sahihul-džami'", hadis br. 1820.
[19] "Sahih Muslim", hadis br. 341.
[20] "Muhtesar Muslim", hadis br. 133.
[21] Muttefekun 'alejhi, "El-Lu'lu' vel-merdžan", hadis br. 390.

I kaže: "Ko se abdesti u svojoj kući, a potom ode u jednu od džamija da bi obavio farz, svaki njegov korak mu briše po jedan grijeh, a drugi mu podiže stepen."[22]

I kaže: "Obraduj one koji noću pješače u džamiju potpunim svjetlom na Sudnjem danu."[23]

I kaže: "Ko ode u džamiju da bi klanjao namaz, to mu je kao hadždž, a ko ode da klanja nafilu, to mu je kao Umra-nafila."[24]

I kaže: "Trojica su u Allahovoj zaštiti, čovjek koji je krenuo u jednu od džamija, čovjek koji je krenuo kao borac na Allahovom putu i čovjek koji je krenuo na hadždž."[25]

Važno upozorenje: Ova velika nagrada koju dobiva onaj ko ide u džamiju pješice, ne odnosi se samo na odlazak nego i na povratak.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: "Ko ode u džamiju radi džemata, svaki korak briše grijeh i piše mu se nagrada u odlasku i u povratku."[26]

Drugo upozorenje: Spominjanje vrijednosti pješačenja na zajednički namaz nalazimo u predaji koju bilježe Imam Ahmed, Ebu Davud, Tirmizi, Nesa'i, Ibn Madždže, Ibn Huzejme i Ibn Hibban u Sahihima i Hakim kaže da je sahih hadis da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Ko se okupa i očisti u petak, dobro porani, ode pješice, a ne jašući, približi se imamu i sluša, a ne igra se, za svaki korak imaće nagradu kao da je čitavu godinu proveo posteći i nafile klanjajući."[27]

SEDAMNAESTA KORIST: SAKUPLJANJE MELEKA NA SABAHU I IKINDIJI I TRAŽENJE OPROSTA ZA ONE KOJI IM PRISUSTVUJU

Plemeniti meleki se sakupljaju na sabahu i ikindiji i traže oprosta za onoga ko ih klanja u džematu.

U dva Sahiha se bilježi od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao: "Nad vama se smjenjuju noćni i dnevni meleki, oni se sastaju na sabahu i na ikindiji, potom se uspinju oni koji su bdjeli nad vama i njihov Gospodar pita, mada zna bolje od njih: "U kakvom ste stanju ostavili Moje robove?" Oni odgovaraju: "Ostavili smo ih klanjajući a i zatekli smo ih klanjajući." A u predaji koju bilježi Ebu Huzejme stoji: "Zatekli smo ih klanjajući i napustili ih klanjajući, pa im oprosti na Sudnjem danu."[28]

---

[22] "Muhtesar Muslim", hadis br. 243.
[23] Pogledaj "Sahihul-Džami'", hadis br. 2823.
[24] Pogledaj "Sahihul-Džami'", hadis br. 6556.
[25] Pogledaj "Sahihul-Džami'", hadis br. 3051.
[26] Pogledaj "Sahih Et-Tergib vet-terhib", hadis br. 298.
[27] Pogledaj "Sahih Et-Tergib vet-terhib", hadis br. 690.
[28] Pogledaj "Sahih Et-Tergib vet-terhib", hadis br. 463.

OSAMNAESTA KORIST: NAMAZ U DŽEMATU JEDNAK JE POLOVICI ILI ČITAVOJ PROBDJEVENOJ NOĆI KLANJAJUĆI

Jacija u džematu je jednaka polovici probdjevene noći u ibadetu, kao što je sabah u džematu jednak čitavoj probdjevenoj noći u ibadetu.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: "Ko klanja jaciju u džematu, kao da je proveo pola noći u ibadetu, a ko klanja sabah u džematu, kao da je čitavu noć ibadetio."[29]

DEVETNAESTA KORIST: U ALLAHOVOJ ZAŠTITI

Zajednički namaz je jedan od uzroka zaštite Allahovog subhanehu ve te'ala roba. Uzvišeni Allah ga stavi pod Svoju pažnju i sigurnost i to zbog zajedničkog klanjanja sabaha.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: "Ko klanja sabah u džematu on je pod Allahovom zaštitom."[30]

DVADESETA KORIST: U ALLAHOVOJ HLADOVINI NA SUDNJEM DANU

Zajednički namaz muslimana je jedan od uzroka velike vezanosti i ljubavi prema džamiji u kojoj se obavlja namaz. Onaj čije je srce vezano za džamiju je jedan od sedmorice koji će, na Sudnjem danu, biti u hladovini kada druge hladovine osim Allahove, neće biti.

U dva Sahiha se bilježi od Ebu Hurejre, radijallahu anhu, da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Sedmoricu će Allah staviti u Svoju hladovinu na Dan kada druge hladovine, osim Njegove, neće biti; pravedni vladar, mladić odrastao u pokornosti svome Gospodaru i čovjek čije je srce bilo vezano za džamiju..."[31]

DVADESET I PRVA KORIST: ČUVANJE OD VATRE I MUNAFIKLUKA (LICEMJERSTVA)

Od koristi zajedničkog namaza je i to da onom ko četrdeset dana obavlja zajednički namaz ne propuštajući prvi tekbir, Allah garantuje dvije zaštite: očuvanje od vatre i očuvanje od munafikluka. Da nas i naše prijatelje Allah sačuva i skloni od Svoje kazne.

---

[29] "Muhtesaru Muslim", hadis br. 324.
[30] Pogledaj "Sahih Et-Tergib vet-terhib", hadis br. 418.
[31] "El-Lu'lu' vel-merdžan", hadis br. 610.

Od Enesa, radijallahu anhu, se bilježi da je rekao: "Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao: "Ko u ime Allaha četrdeset dana klanja u džematu, prisustvujući prvom tekbiru, garantuju mu se dvije zaštite: očuvanje od vatre i očuvanje od munafikluka."[32]

DVADESET I DRUGA KORIST: BLAGOSLOV ALLAHA I NJEGOVIH MELEKA KLANJAČIMA

Od koristi zajedničkoga namaza je i to da je stajanje u saffu, radi njegovog obavljanja, jedan od uzroka da Allah i Njegovi meleki donose salavat na klanjače, naročito one u prvim saffovima.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: "Allah i Njegovi meleki donose blagoslov (salavat) na prve safove." U drugoj predaji: "na prvi saf." A za predaju "na prve safove"[33] učenjaci kažu da blagoslov (donošenje salavata) znači traženje oprosta za one koji stoje u njima.

DVADESET I TREĆA KORIST: KUĆA U DŽENNETU

Zajednički namaz čini da vjernik vodi računa o ravnanju saffova, kao što je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, podsticao da se spaja saff i popunjavaju praznine. U tome je velika čast i nagrada kod Allaha.

Od Aiše, radijallahu anha, se bilježi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Allah i Njegovi meleki blagosiljaju one koji popunjavaju saffove."[34]

I još kaže: "Ko popuni prazninu, Allah ga za to uzdigne stepen i sagradi mu kuću u džennetu."[35]

DVADEST I ČETVRTA KORIST: NAGRADA ZA NAMAZ MAKAR I NE PRISPIO U DŽEMAT

Korist zajedničkog namaza je da onaj ko dođe da ga obavi, ima nagradu kao da ga je i obavio u džematu, makar ljudi bili i završili s namazom.

---

[32] Pogledaj "Sahihul-džami'". (Ovaj hadis je daif zbot toga što je prekinut lanac prenosilaca između Poslanika, sallalahu alejhi ve sellem i tabi'ina. Takav hadis kojeg direktno prenosi tabi'in od Poslanika, sallalahu alejhi ve sellem, se zove mursel. Pogledaj "Daif Džami'is-sagir", str. 817, hadis br. 979) prim. cenz.

[33] Prethodni izvor, hadis br. 1842.

[34] Pogledaj "Sahih Et-Tergib vet-terhib", hadis br. 501.

[35] Prethodni izvor, hadis br. 505.

Imam Ahmed, Ebu Davud i Nesa'i bilježe od Ebu Hurejre, radijallahu anhu, da je rekao: "Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao: "Ko se abdesti i upotpuni abdest, a potom ode i vidi da su ljudi već klanjali, Allah mu daje nagradu kao onima koji su klanjali i prisustvovali džematu, a da njima to ništa ne umanjuje njihovu nagradu."[36]

DVADESET I PETA KORIST: POTPUNOST NAMAZA

Zajednički namaz je jedna od osnova potpunosti i cjelovitosti namaza, te očuvanja i sigurnosti od zaborava. Time se povećava stepen primljenosti namaza.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: "Imam je garant, a mujezin povjerenik. Gospodaru uputi imame i oprosti mujezinima."[37]

Učenjaci kažu: "Imam je zadužen da se namaz u potpunosti obavi".[38] Kažem: "Nasuprot onom ko sam klanja, jer često pogriješi ili zaboravi, za što niko ne odgovara niti garantuje za njega."

DVADESET I ŠESTA KORIST: NAJBOLJE DJELO

Od koristi zajedničkog namaza je da pomaže u obavljanju namaza u početku njegova vremena, ili u najmanjem slučaju da se obavi na vrijeme, što je najbolje djelo kod Allaha subhanehu ve te'ala.

Ebu Davud i Tirmizi bilježe od Ummu Ferve, radijallahu anha, da je rekla: "Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je upitan: Koje je djelo najbolje? Pa je rekao: "Namaz na početku njegovog vremena."[39] A u Muslimovoj predaji: "Najbolja su djela; namaz u njegovom vremenu i dobročinstvo prema roditeljima."

DVADESET I SEDMA KORIST: SPAS OD NESREĆE

Od vrijednosti zajedničkog namaza je i to da on čuva vjernika od nemarnog odnosa prema namazu ili od zaborava, ili odgađanja namaza i njegovog klanjanja u drugom vremenu. Mnogi koji su napustili namaz, u početku su bili ostavili zajedničko obavljanje namaza. Zbog toga je iz Allahove milosti prema nama propisan namaz u džematu. Allah je zaprijetio onima koji ne vode računa o svom namazu i odgađaju ga do pred istek njegova vremana rekavši: "A teško onima koji kad namaz klanjaju, namaz svoj kako treba ne izvršavaju." Ma’un 4-5

---

[36] Pogledaj "Sahihul-džami'", hadis br. 6163.
[37] Prethodni izvor, hadis br. 2787.
[38] Pogledaj "Avnul-ma'bud", 2/152.
[39] Pogledaj u "Sahihul-džami'", hadis br. 1093, 1094.

DVADESET I OSMA KORIST: SPAS OD NEMARA

Od koristi zajedničkog namaza je i to da je u njemu spas od zapečaćenja srca, jer je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, učinio dovu protiv onih koji ga ostavljaju. U zajedničkom namazu je i spas od nemara.

Ibn Madždže bilježi od Ibn Abbasa i Ibn Omera, radijallahu anhum, da su čuli Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da kaže: "Ili će se ljudi pridržavati džemata ili će im Allah zapečatiti srca i postaće nemarni."[40]

DVADESET I DEVETA KORIST: DOVA KOJA SE NE ODBIJA

U životu imamo mnoga vremena u kojima je dova primljena, čak postoje vremena u kojim se dova ne odbija. Od ovih vremena je zlatna prilika, vrijeme između ezana i ikameta. Najveća osnova za iskorištavanje ovog skupocjenog trenutka je zajednički namaz, jer, vjernik, u većini slučajeva, dolazi u džamiju prije ikameta i uči dove i spominje Allaha, što nije slučaj sa onim koji sam klanja, te ne obraća pažnju na ovo.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: "Dova se ne odbija između ezana i ikameta."[41]

TRIDESETA KORIST: BLISKOST, LJUBAV I JEDNAKOST

Jedno od najveličanstvanijih učenja Islama je bliskost vjerničkih srca, čuvanje ljubavi i uspostavljanje jednakosti među njima. U zajedničkom namazu se to i ostvaruje, kada klanjači stoje zbijeni i jednaki u istom saffu, ne razlikujući se.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je podsticao na ispravljanje saffova i na nerazilaženje, pojasnivši da je to od uzroka koji vode sjedinjenju ljudskih srca.

U hadisu stoji: "Ne razilazite se, pa da vam se srca raziđu."[42]

TRIDESET I PRVA KORIST: ČUVANJE SUNNETA I ZIKRA

Od koristi zajedničkog namaza je da on pomaže očuvanje sunneta, nafila i zikra poslije namaza. Ovo se jasno vidi u džamijama, što nije slučaj s onim koji klanja sam, te se često dešava da propusti ove ibadete koji imaju veliku vrijednost i donose neprocjenjivu nagradu.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: "Ko u jednom danu i noći klanja dvanaest rekata, sagradi mu se kuća u džennetu: četiri rekata prije podnevskog farza i dva poslije,

---

[40] "Sahih sunen Ibnul Madže", hadis br. 646.
[41] Pogledaj "Sahihul-džami'", hadis br. 3408.
[42] Pogledaj "Sahihul-džami'", hadis br. 961.

dva rekata poslije akšamskog namaza, dva poslije jacijskog i dva prije sabahskog farza."[43]

TRIDESET I DRUGA KORIST: UPOZNAVANJE NAMASKIH PROPISA

Od njegovih koristi je i prilika da se nauči namaz i njegovi propisi i to kroz međusobno praćenje klanjača ili slušanjem predavanja u džamijama ili čitanjem brošura koje su u džamiji. Također je zajednički namaz prilika da se nauči pravilno učenje Kur'ana i tedžvid kroz slušanje učenja imama. Onaj koji sam klanja to ne može ostvariti, nego čini greške koje mu kvare namaz, a da toga nije ni svjestan.

TRIDESET TREĆA KORIST: NAVIKAVANJE NA DISCIPLINU I KONTROLU

Od njegovih je koristi i učenje disciplini i to kroz slijeđenje imama u njegovim pokretima u namazu i ne preduhitravanje imama ili izostajanje iza njega.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je ovo potvrdio riječima: "Imam je postavljen da bi se slijedio, pa ne postupajte suprotno njemu. Kada učini tekbir i vi ga učinite, kada ode na ruku' idite i vi. Kad kaže "semi' Allahu limen hamideh" (Allah čuo onoga ko Ga hvali) recite "Rabbena lekel hamd" (Gospodaru naš Tebi hvala). Kada ode na sedždu idite i vi, a ako sjedeći klanja, sjedeći klanjajte i vi."[44]

TRIDESET I ČETVRTA KORIST: ISPOLJAVANJE SNAGE MUSLIMANA I RASRĐIVANJE KAFIRA I MUNAFIKA

U zajedničkom namazu je ispoljavanje snage muslimana kroz njihovo okupljanje danju i noću i njihovo mnoštvo, te rasrđivanje njihovih neprijatelja kafira i munafika.

Šejh Abdurrahman Es-Sa'di, Allah mu se smilovao, kaže: "U plodovima djela koja čovjek čini u ime Allaha je velika nagrada."[45]

TRIDESET I PETA KORIST: ULJEPŠAVANJE IZGLEDA I PONAŠANJA

Od njegove koristi je i to da musliman, u većini slučajeva, vodi računa o svom izgledu i ponašanju, čistoći odjeće i mirisu, zbog sastajanja i susretanja sa svojom braćom danju i noću.

[43] Pogledaj "Sahihul-džami'", hadis br. 6362.
[44] Pogledaj "Sahihul-džami'", hadis br. 2360.
[45] (Pogledaj Tefsir Ibnu Es-Sa'di u tumačenju Allahovih riječi: "Nije trebalo da stanovnici Medine i oni oko njih...") Tewba, 120.

To nije slučaj sa onim koji sam klanja, te u većini slučajeva ne vodi računa o ovome, pa radi suprotno Allahovim riječima: "O sinovi Ademovi, lijepo se obucite kada hoćete da namaz obavite! I jedite i pijte, samo ne pretjerujte; On ne voli one koji pretjeruju." A'raf 31

Ševkani, Allah mu se smilovao, kaže: "Ovo se odnosi na sve ljude, mada je došlo u posebnoj situaciji. Pouka je u općenitosti govora, a ne u posebnosti uzroka. Ukras je ono čime se ljudi ukrašavaju od odjeće. Naređeno im je da se lijepo obuku prilikom odlaska u džamiju radi namaza ili tavafa.[46]

TRIDESET I ŠESTA KORIST: UPOZNAVANJE I MEĐUSOBNO ZBLIŽAVANJE

Od njegovih koristi je i to da je zajednički namaz prilika za upoznavanje i zbližavanje muslimana kroz njihovo sretanje na propisanim u džamiji. To je i prilika za interesovanje klanjača jednog za drugim i upoznavanje s njegovim stanjem. Biva uzrokom obilaženja bolesnog, pomaganje potrebnog, ugroženog i sl. što jača veze i bliskost među muslimanima.

TRIDESET I SEDMA KORIST: NADMETANJE U POKORAVANJU ALLAHU

Od njegovih koristi je i to da podstrekava na iskreno i srčano nadmetanje u pokoravanju Allahu subhanehu ve te'ala, i to kroz promatranje svoje braće klanjača, te se s njima nadmeće u onom što približava Uzvišenom Allahu, kroz ovaj veličanstvani ibadet, tražeći veću nagradu. Tako klanjač rani na namaz, izvršava sunnete, uči dove, obavlja zikr i dr.

Allah subhanehu ve te'ala, nam naređuje nadmetanje u dobrim djelima koja približavaju Njegovom zadovoljstvu i džennetu, pa kaže: "I neka se za to natječu oni koji hoće da se natječu." Mutaffifun 26

TRIDESET I OSMA KORIST: POUZDANOST

On je jedan od osnova pouzdanosti. Neki od dobrih prethodnika (selefa) kažu da je od pouzdanosti očuvanje zajedničkog namaza i posjećivanje džamija.[47] Onaj ko izbjegava zajednički namaz nije sasvim pouzdan, a poznato je da se takvom ne priznaje svjedočenje.

TRIDESET I DEVETA KORIST: OSJEĆAJ STAJANJA U BOJNIM REDOVIMA

[46] "Fethul-Kadir", 2/228.
[47] Pogledaj "Pouzdanost i ono što je narušava", Mešhur Hasan Selman, str. 36.

Od njegovih koristi je i osjećaj ljudi da stoje u bojnim redovima, kao što Uzvišeni kaže: "Allah voli one koji se na Njegovom putu bore u redovima kao da su bedem čvrsti." Saff 4

Ovi koji stoje u bojnim redovima, bez sumnje su se na to navikli kroz zajedničko obavljanje dnevnih namaza. To će im biti sredstvo pokoravanja svom zapovjedniku, tako što neće ići ispred niti izostajati iza njegovih naredbi."[48]

ČETRDESETA KORIST: OSJEĆAJ ONOG ŠTO JE DOŽIVLJAVAO POSLANIK, sallallahu alejhi ve sellem, I NJEGOVI ASHABI, radijallahu anhum

Od njegovih koristi je i buđenje kod današnjih muslimana istih onih osjećaja kakvi su bili kod prvih muslimana, a imam osjeća kao da je na mjestu Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u predvođenju džemata. Muktedije (oni koji klanjaju za imamom) se osjećaju kao da su na mjestu ashaba. Nesumnjivo, veza između današnjih muslimana sa prvim muslimanima, daje jak poticaj da se slijede oni i njihov metod. Kamo sreće, kada god nešto dobro uradimo, da osjetimo da slijedimo Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i njegove ashabe. Čovjek bi tada, nesumnjivo, našao u svom srcu jak poticaj koji bi ga tjerao da slijedi časne prethodnike, te da bude od njihovih sljedbenika vjerom, praksom i ponašanjem.[49]

ZAKLJUČAK:
Hvala Allahu čijom milošću se upotpunjuju dobra djela.
Ovo su neke koristi zajedničkog namaza, a pravu vrijednost ovog ibadeta ne zna niko osim Allah, dželle šanuhu, jer se dobro djelo nagrađuje od deset do sedam stotina puta, a Allah daje i više kome hoće, Allah je blagodaran i sve zna.
Ponovo ističem da je glavni osnov ovog i drugih ibadeta pokoravanje Uzvišenom Allahu činjenjem onog što je naredio i kloneći se Njegovih zabrana. Molim Allaha da nas učini od onih koji obavljaju namaz, daju zekat i ibadet Mu čine s onima koji Mu se mole. Da oprosti nama, našim roditeljima i ostalim muslimanima. Neka je Allahov salavat i blagoslov na našeg Poslanika Muhammeda, sallalahu alejhi ve sellem, njegovu porodicu i sve ashabe.

[48] "Eš-Šerhul-mumti' 'ala zadil-mustekni'" od šejha Ibnul Usejmina, 4/194.
[49] Prethodni izvor, 4/195.